

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
(structurată pe articole sau puncte din proiect) la proiectul
Hotărârii CE al BNM privind aprobarea
Regulamentului cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor (în continuare: Proiect)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Partici pantul la avizare (expert izare)/c onsulta re publică	Nr. obiec ției/p ropu nerii/ reco mand ării	Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	MAIB	1.	Proiectul regulamentului nu prevede termenele pentru întocmirea situațiilor financiare și a rapoartelor prudențiale consolidate și perioada de raportare. Actualmente, banca întocmește situațiile financiare consolidate doar anual în termenele prevăzute la art. 33 din Legea nr.287 din 15.12.2017.	Comentariu Instrucțiunea nr.83 din 20.03.2019 privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor FINREP la nivel consolidat determină modalitatea de întocmire și termenele de prezentare a rapoartelor ce conțin informații financiare la nivel consolidat. Totodată, sunt în proces de elaborare rapoartele în scop de supraveghere la nivel consolidat, care vor fi reflectate în Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere.

	MAIB	2.	Considerăm necesar ca prevederile proiectului să elucideze dacă indicatorii/coeficienții și normele vor fi aplicate pentru grup, pornind de la specificul companiilor care fac parte din grup.	Comentariu Capitolul II din proiect determină nivelul de aplicare a cerințelor prudențiale în condițiile exercitării unei supravegheri prudențiale pe bază consolidată, inclusiv la nivelul grupurilor, indiferent de specificul activității grupului.
	MAIB	3.	Luând în considerare multiplele întrebări care au apărut la analiza proiectului, solicităm respectuos organizarea unei ședințe în scopul clarificării unor prevederi ale proiectului și interpretării corecte a acestora.	Comentariu Proiectul transpune legislația UE în domeniul supravegherii pe baza consolidată, respectiv, nu este un subiect nou. În cazul în care apar întrebări referitor la implementarea normelor de reglementare, băncile se pot adresa la Banca Națională pentru clarificări.
	MJ	4.	Sigla de aprobare se va expune în următoarea redacție: „Aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. /2019”.	Se acceptă
	CNPF	5.	La pct.17, 18, 20, în raport cu termenul „IAS”, urmează a fi respectată prevederea de la art.54 alin.(1) lit. i) din Legea nr.100/2017, adică exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. Propunem completarea sintagmei „Legea nr.202/2017” de	Se acceptă

			la pct.2 din proiect, cu cuvintele „privind activitatea băncilor (Legea nr.202/2017)”.	
	MF	6.	Propunem completarea proiectului cu concretizarea faptului dacă BNM poate refuza acordarea permisiunii de aplicare a metodei consolidării proporționale, cu specificarea situațiilor de refuz, după caz.	Comentariu Metoda respectivă a fost eliminată din proiect.
	Centrul de armonizare a legislației	7.	Cu referire la clauza de armonizare din proiectul național, menționăm că aceasta nu corespunde cerințelor obligatorii prevăzute la art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și nu este formulată conform modelului stabilit în anexa nr. 2 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018. Astfel, clauza de armonizare urmează a fi modificată și expusă în redacția următoare: Prezentul regulament transpune: - art. 11 (1)-(3); art. 13 (1), (2); art. 14 (1), (3); art. 18 (1)-(6), (8); art. 19 și art. 24 (1) din Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176 din 27 iunie 2013, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/630 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019;	Se acceptă

			- art. 108 (2) (3) și art. 111 (1)-(3) din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 182 din 29 iunie 2013, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și Consiliului din 30 mai 2018.	
--	--	--	---	--

II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor, conform anexei la prezenta hotărâre. 2. Regulamentul indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 01.01.2019.	MJ	8.	La pct. 1, textul „conform anexei la prezenta hotărâre” se va substitui cu textul „(se anexează)”, potrivit uzanțelor normative.	Se acceptă
	MAIB	9.	CE al BNM hotărăște în punctul 1 aprobarea Regulamentului cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor și la punctul 2 data de intrare în vigoare a acestuia. Solicităm respectuos revizuirea termenului cu precizarea intrării în vigoare a proiectului regulamentului.	Se acceptă
	MEI	10.	La pct. 2 constatăm că, data de intrare în vigoare a hotărârii „01.01.2019” deja este depășită. Considerăm oportună revizuirea punctului respectiv prin prisma prevederilor art.	Se acceptă

			56 „Intrarea în vigoare a actelor normative” din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	
1. Prezentul regulament se aplică băncilor, persoane juridice din Republica Moldova, și reglementează următoarele: ...	MJ	11.	La pct. 1, textul „se aplică băncilor, persoane juridice din Republica Moldova, și reglementează următoarele” se va substitui cu cuvântul „reglementează”, deoarece subiecții cărora li se aplică Regulamentul în cauză sunt stabiliți la pct. 4.	Se acceptă
5. Fără a se aduce atingere obligațiilor de respectare a cerințelor prudențiale la nivel individual, băncile-mamă la nivelul Republicii Moldova trebuie să îndeplinească, pe baza situațiilor financiare și raportărilor prudențiale consolidate, potrivit metodelor prevăzute la Capitolul IV, obligațiile referitoare la: 1) cerințele de fonduri proprii și cerințele de capital prevăzute la art. 60-61 din Legea nr.202/2017 și de actele normative emise în aplicarea acestor prevederi; 2) deținerile calificate ale băncilor în entități din afara sectorului financiar prevăzute la art. 55-58 din Legea nr.202/2017; 3) cerințele privind expunerile mari prevăzute la art. 74 din Legea nr.202/2017 și de actele normative emise în aplicarea acesteia;	MAIB	12.	Potrivit pct. 6 din nota informativă la proiect - modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare, proiectul este corelat cu prevederile actelor legislative/normative în vigoare, care se află în conexiune, nefiind necesară elaborarea unor acte normative suplimentare pentru implementarea acestuia. Totodată, pct. 5 al capitolului II din proiect prevede că băncile-mamă trebuie să îndeplinească obligațiile pe baza situațiilor financiare și raportărilor prudențiale consolidate. Deoarece la momentul actual băncile nu au rapoartele prudențiale consolidate nici la nivel de proiect, posibilitatea implementării prevederilor regulamentului sus-menționate nu poate fi estimată.	Comentariu La momentul actual, băncile au obligația de a întocmi (Instrucțiunea nr.83/2019) și prezenta rapoartele FINREP la nivel consolidat, care conțin informații privind situația financiară a grupului de entități incluse în perimetrul de consolidare. Respectiv, băncile sunt capabile de a efectua unele estimări referitor la posibilitatea implementării prevederilor regulamentului dat. Mai mult ca atât intrarea în vigoare a acestuia se planifică la expirarea a 9 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al RM. În ceea ce privește poartele prudențiale consolidate, acestea vor fi reflectate în Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere. Proiectul de modificare a instrucțiunii este în proces de elaborare.

4) cerințele aferente lichidității prevăzut la art. 76 din Legea nr.202/2017 și de actele normative emise în aplicarea acesteia; 5) cerințe aferente indicatorului efectului de levier prevăzut la art. 77 din Legea nr.202/2017 și de actele normative emise în aplicarea acesteia; 6) cerințe de publicare prevăzute la capitolul VI titlul III din Legea nr.202/2017 și de actele normative emise în aplicarea acesteia; 7) procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și procesul de evaluare a lichidității interne la riscuri.	MAIB	13.	La pct. 5 din proiect, menționăm că pentru filiale și/sau entități asociate care nu sunt bănci nu există cadru de raportare prudentțial și metodologie de calculare a indicatorilor la nivel individual (spre exemplu: principiile de lichiditate (I, II, III), de calculare a fondurilor proprii, ținând cont de normele prudentiale aplicate de Banca Națională a Moldovei, cerințele de fonduri proprii pentru acoperirea riscurilor de credit, operaționale și de piață etc.). Entitățile subsidiare, care nu sunt bănci, nu sunt obligate să întocmească rapoarte financiare cu altă periodicitate decât anuală. Astfel, procesele și sistemele informaționale ale acestor companii nu permit întocmirea operativă a rapoartelor zilnice/lunare/trimestriale. De asemenea, în conformitate cu legislația în vigoare, entitățile subsidiare nu se află în cadrul de reglementare al Băncii Naționale a Moldovei și respectiv au cerințe diferite de evidență, conformare și raportare.	Comentariu Proiectul este aplicabil băncilor și unor tipuri de societăți holding, în anumite cazuri prevăzute de proiect. Deci, banca va calcula necesarul de capital și lichidități la nivel consolidat (având în vedere riscurile la nivel consolidat). Băncile vor utiliza metodele de calcul aplicabile acestora. Referitor la obținerea informației de către bancă, aceasta trebuie să se asigure că sunt create condiții ca să respecte cerințele legale și de reglementare aplicabile acesteia. Respectiv, banca va obține informațiile necesare de la entitățile din perimetru (conform nivelului de aplicare a normelor) într-un mod ce va asigura furnizarea informațiilor corecte, depline conform frecvențelor reglementate.
	MAIB	14.	Pct. 5 subpct. 5 din proiect face referire la indicatorul efectului de levier, însă este important de menționat că la etapa actuală, metodologia pentru indicatorul efectului de levier nu este stabilită nici la nivel individual, ceea ce duce la imposibilitatea respectării prevederilor proiectului.	Comentariu Prevederea va deveni aplicabilă odată cu intrarea în vigoare a cadrului de reglementare (a se vedea pct. 2 din textul proiectului hotărârii).

	CNPF	15.	La pct.5 subpct. 6), sintagma „capitolul VI” urmează a fi substituit cu „capitolul 6”;	Se acceptă
11. Banca Națională a Moldovei, în calitate de autoritate competentă cu exercitarea supravegherii pe bază consolidată potrivit prevederilor art. 109 și ale art. 110 din Legea nr.202/2017 poate decide ca o bancă, o societate financiară nonbancară, sau o societate prestatoare de servicii auxiliare, care este o filială sau care este o entitate asociată, să nu fie inclusă în perimetrul de consolidare prudențială atunci când valoarea totală a activelor și angajamentelor extrabilanțiere (condiționale) de credit ale entității în cauză este mai mică decât cea mai mică dintre următoarele două valori: 1) echivalentul în MDL a 10 milioane EUR; 2) 1% din valoarea totală a activelor și angajamentelor extrabilanțiere (condiționale) de credit ale întreprinderii-mamă sau ale întreprinderii care are dețineri în entitatea asociată. (În proiectul definitivat pct. 12)	MAIB	16.	Solicităm respectuos o clarificare a expunerii pct. 11 din proiect, pentru a nu crea impresia că ar contraveni prevederilor pct. 14 din proiect.	Se acceptă
13. Atunci când mai multe entități îndeplinesc criteriile prevăzute la pct. 11 și pct. 12 subpct. 2), entitățile respective sunt totuși incluse în	MJ	17.	La pct. 13, aferent includerii în consolidare a entităților ce îndeplinesc criteriile prevăzute la pct. 11 și pct. 12 subpct. 2), recomandăm revizuirea textului „acestea reprezintă un interes	Se acceptă

consolidare, în măsura în care, în ansamblul lor, acestea reprezintă un interes care nu este neglijabil în raport cu obiectivele de supraveghere stabilite. (În proiectul definitivat pct. 14)			care nu este neglijabil în raport cu obiectivele de supraveghere stabilite”, deoarece creează confuzii în corelare cu pct. 12 subpct. 2), care reglementează dreptul Băncii Naționale a Moldovei de a decide ca o bancă, o societate financiară nonbancară sau o întreprindere prestatoare de servicii auxiliare, care este o filială sau entitate asociată, să nu fie inclusă în perimetrul de consolidare prudentială, în cazul în care entitatea în cauză nu prezintă decât un interes neglijabil în ceea ce privește obiectivele supravegherii băncilor.	
	CNPF	18.	La pct.13, textul „subpct.2)” urmează a fi substituită cu textul „sbp.2)”;	Se acceptă
16. Prin excepție de la prevederile pct. 15, se va folosi metoda consolidării proporționale în conformitate cu cota-parte de capital pe care întreprinderea-mamă o deține în cadrul filialei. Consolidarea prin metoda consolidării proporționale poate fi permisă, conform capitolului V, numai dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: 1) răspunderea întreprinderii-mamă este limitată la cota-parte de capital pe care întreprinderea-mamă o deține în cadrul filialei, având în vedere	MJ	19.	Pct. 16 și 22 se vor ajusta redacțional în vederea asigurării unei expuneri corecte din punctul de vedere al limbii literare (a se revedea „consolidarea prin metoda consolidării”; „deține o deținere”).	Comentariu Propunerea dată se referă la punctele în care era expusă metoda de consolidare proporțională, care a fost eliminată din proiect.
	CNPF	20.	În normele expuse la pct.16 subpct.2) și pct.25 din proiect, termenul „satisfăcătoare” are caracter incert. În acest sens, propunem concretizarea, prin substituirea cuvintelor „este satisfăcătoare” cu cuvintele „permite intervenții de capital în orice moment din surse proprii”.	

răspunderea celorlalți acționari sau membri; 2) solvabilitatea celorlalți acționari sau membri este satisfăcătoare; 3) răspunderea celorlalți acționari și membri este stabilită în mod clar într-o formă obligatorie din punct de vedere juridic. Permisiunea pentru folosirea metodei consolidării proporționale poate fi obținută în condițiile prevăzute la Capitolul V. (punctul respectiv a fost exclus din proiect)				
18. În cazul deținerilor sau al legăturilor de capital, altele decât cele prevăzute la pct. 15 și 16, în bănci, societăți financiare și societăți de investiții, societăți de asigurare, societăți de reasigurare sau societăți prestatoare de servicii auxiliare, pentru includerea acestora în situația consolidată a întreprinderii-mamă se va folosi metoda punerii în echivalență (metoda consolidării contabile este prevăzută de IAS 28), cu excepția situațiilor în care Banca Națională a Moldovei decide altfel în baza pct.19. Totuși, aplicarea acestei metode nu va reprezenta o includere a respectivelor entități în supravegherea pe bază consolidată.	CNPF	21.	În vederea corelării pct.18 din proiect cu legislația în domeniul asigurărilor, se conturează necesitatea substituirii sintagmelor: „societăți de asigurare și societăți de reasigurare”, cu noțiunile de „asigurători” și, respectiv, „reasigurători”.	Comentariu Sintagmele respective au fost excluse din proiect, ținând cont de prevederile Legii privind activitatea băncilor aferente consolidării prudențiale.

(În proiectul definitivat pct. 22)				
20. În cazul deținerilor sau legăturilor de capital, în entități altele decât bănci, societăți financiare nonbancare și societăți de investiții, societăți de asigurare, societăți de reasigurare sau societăți prestatoare de servicii auxiliare, pentru includerea acestora în situația consolidată a întreprinderii-mamă se va folosi metoda punerii în echivalență (prevăzută de IAS 28). Totuși, aplicarea acestei metode nu va reprezenta o includere a respectivelor entități în supravegherea pe bază consolidată. (punctul respectiv a fost exclus din proiect)	CNPF	22.	În vederea corelării pct.20 din proiect cu legislația în domeniul asigurărilor, se conturează necesitatea substituirii sintagmelor: „societăți de asigurare și societăți de reasigurare”, cu noțiunile de „asigurători” și, respectiv, „reasigurători”.	Comentariu Sintagmele respective au fost excluse din proiect, ținând cont de prevederile Legii privind activitatea băncilor aferente consolidării prudențiale.
24. În scopul verificării îndeplinirii condiției prevăzute la pct.16 (1) și (3), întreprinderea-mamă prezintă contractul încheiat între întreprinderea - mamă și ceilalți acționari sau membri, care este obligatoriu pentru toate părțile din punct de vedere juridic și corespunde următoarelor cerințe: 5) Nu există alte acorduri sau acorduri secundare în actul constitutiv sau memorandumuri separate între unii sau	MJ	23.	La pct. 24, textul „punctele 1) - 4) de mai sus” se va substitui cu textul „subpunctele 1) - 4), iar la pct. 25 și 30, textul „pct. 16 (2)” se va substitui cu textul „punctul 16 subpunctul 2)” (a se vedea art. 52 alin. (3) și art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017).	Comentariu Propunerile se referă la punctele în care era expusă metoda de consolidare proporțională, care a fost eliminată din proiect.

toți acționarii sau membrii filialei sau între unii sau toți acționarii sau membrii filialei și orice parte terță, care suprascriu sau subminează oricare dintre condițiile de la punctele 1) - 4) de mai sus. 25. În scopul verificării îndeplinirii condiției specificate la pct. 16 (2), întreprinderea-mamă prezintă documente... 30. În scopul verificării îndeplinirii condiției specificate la pct. 16 (2), acționarii sau membrii - entități din sectorul financiar care sunt supuse supravegherii prudențiale,... (punctele respective au fost excluse din proiect)				
28. În cazul rezilierii contractului, întreprinderea-mamă notifică fără întârziere Banca Națională a Moldovei despre presupusa reziliere cu cel puțin 10 zile lucrătoare înaintea datei efective de reziliere. 29. Rezilierea contractului are ca rezultat consolidarea deplină (potrivit metodei consolidării globale) a filialei de la data intrării în vigoare a încetării contractului. (punctele respective au fost excluse din proiect)	MJ CNPF	24.	Din pct. 28 se vor exclude cuvintele „fără întârziere”, deoarece norma dată prevede notificarea Băncii Naționale a Moldovei cu cel puțin 10 zile lucrătoare înaintea datei efective de reziliere a contractului. Totodată, această dispoziție se va aduce în concordanță cu noua terminologie a Codului civil, în care nu se mai folosește termenul „reziliere”, ci „rezoluțiune” (observație valabilă și pentru pct. 29).	Comentariu Propunerea dată se referă la punctul în care era expusă metoda de consolidare proporțională, care a fost eliminată din proiect.

30. În scopul verificării îndeplinirii condiției specificate la pct. 16 (2), acționarii sau membrii - entități din sectorul financiar care sunt supuse supravegherii prudențiale, trebuie să îndeplinească în mod continuu criteriul de soliditate financiară prevăzut la articolul 48 (1) lit. c din Legea nr.202/2017. (punctul respectiv a fost exclus din proiect)	CNPF	25.	La pct.30, sintagma „lit.c” se va substitui cu sintagma „lit.c)”, în vederea corespunderii cu prevederile art.51 alin.(6) din Legea nr.100/2017: „Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză”.	Comentariu Propunerea dată se referă la punctul în care era expusă metoda de consolidare proporțională, care a fost eliminată din proiect.
Capitolul VI Tranzacțiile intragrup cu societățile holding cu activitatea mixtă (În proiectul definitivat capitolul V)	MAIB	26.	Considerăm necesar ca în capitolul VI din proiect să fie incluse nu doar tranzacțiile intragrup cu societățile holding cu activitate mixtă, dar toate tipurile de tranzacții intragrup.	Nu se acceptă Propunerea nu poate fi acceptată, deoarece nu cade sub incidența prevederilor legale și anume art.121 din Legea 202/2017. Mai mult ca atât, propunerea nu este argumentată.
	MJ	27.	Atragem atenția asupra necesității utilizării cu acuratețe a termenilor juridici. Astfel, la Capitolul VI se operează cu termenul „tranzacție” a cărui accepție potrivit prevederilor Codului civil este mai îngustă. În conformitate cu art.1917 din Codul civil, tranzacția este contractul prin care părțile previn un proces ce poate să înceapă, termină un proces început sau rezolvă dificultățile ce apar în procesul executării unei hotărâri judecătorești.	Nu se acceptă Capitolul VI din proiect are drept scop aplicarea prevederilor art. 121 din Legea nr.202/2017 și este necesară păstrarea uniformității termenilor utilizați. Articolul 121 oferă dreptul BNM de a reglementa tranzacțiile intragrup cu societăți holding cu activitate mixtă.

32. Băncile trebuie să informeze Banca Națională a Moldovei orice tranzacție semnificativă cu entitățile prevăzute la pct. 31, alta decât cea care este raportată ca expunere mare potrivit Regulamentului privind expunerile mari ale băncilor... (În proiectul definitivat pct. 22)	CNPF	28.	La pct. 32, în raport cu cuvintele „Regulamentului privind expunerile mari ale băncilor” urmează a fi respectată prevederea de la art.54 alin.(1) lit. i) din Legea nr.100/2017.	Se acceptă
40. Banca-filială, persoană juridică din Republica Moldova, care nu a fost inclusă în supravegherea pe bază consolidată exercitată de o autoritate competentă din alt stat, va notifica acest fapt Băncii Naționale a Moldovei, în termen de cel mult 10 zile de la data la care s-a luat hotărârea de excludere din consolidare, comunicând motivul acestei excluderi. (În proiectul definitivat pct. 29)	MJ	29.	La pct. 40, cuvintele „nu a fost inclusă în” se vor substitui cu cuvintele „a fost exclusă”, pentru claritatea reglementării, or această normă stabilește obligația de notificare a Băncii Naționale a Moldovei despre hotărârea autorității din alt stat de excludere din consolidare.	Se acceptă